

INFLATIONSPROGNOS MED STIGANDE REPORÄNTA — ETT RÄKNEEXEMPEL

Marknadssprissättningen och analytikerns uppfattning som de kommer till uttryck i enkätsvar tyder på att det i dagsläget finns förväntningar om att reporäntan kommer att höjas de kommande två åren. Flera externa bedömares inflationsprognoser baseras också på höjningar av reporäntan. Inflationsprognosen i huvudscenariot görs dock som vanligt under antagande om konstant reporänta för att tydliggöra konsekvenserna för penningpolitikens utformning. Mot denna bakgrund redovisas nedan ett räkneexempel baserat på höjningar av reporäntan i linje med marknadsaktörernas förväntningar, enligt en enkät utförd av SCB i september 2001.

Enligt SCB:s enkät förväntas reporäntan uppgå till 3,75 procent på tre månaders sikt, höjas till 4,0 procent på ett års sikt och 4,5 procent på två års sikt.¹⁶ De korta marknadsräntorna antas i stort sett följa utvecklingen av reporäntan, medan genomslaget på de längre räntorna antas bli mindre. De korta räntorna bedöms bli ungefär en halv procentenhet högre än i huvudscenariot, medan effekten på långräntan begränsas till mellan 5 och 10 räntepunkter. Uppjusteringen av räntenivån bedöms också förstärka kronan något.

En utveckling av reporäntan enligt marknadens förväntningar innebär således att den sammantagna effekten av räntor och växelkurs på efterfrågan i ekonomin bedöms bli något mindre expansiv än i huvudscenariot.

Det högre ränteläget bedöms leda till att såväl hushållens konsumtionstillväxt som investeringstillväxten dämpas något. Den något starkare växelkursen dämpar dessutom nettoexporten och importpriserna. Sammantaget bedöms detta innebära att BNP-tillväxten blir marginellt lägre under såväl 2002 som 2003. Den dämpade aktiviteten i ekonomin medför ett något lägre inflationstryck (se tabell R5).

16 Förväntan avser medianvärdet i enkäten.

Tabell R5. Inflationsprognos med en ränteutveckling enligt marknadens förväntningar.

Procent respektive procentenheter

	Årsgenomsnitt 2001	Tolv månaderstal september 2002	Årsgenomsnitt 2002	Tolv månaderstal september 2003
KPI	2,6 (0,0)	2,0 (0,0)	1,5 (0,0)	2,1 (0,0)
UND1X	2,8 (0,0)	2,3 (-0,1)	1,6 (-0,1)	1,9 (-0,1)

Anm. Inom parentes anges skillnaden mellan denna prognos och inflationsutvecklingen i huvudscenariot med oförändrad reporänta.

Källa: Riksbanken.

Det högre ränteläget leder till ökade räntekostnader för hushållen, vilket får effekt på prisutvecklingen mätt med KPI. Detta motverkas av en något lägre BNP-tillväxt. KPI-inflationen bedöms därför vara oförändrad jämfört med bedömningen i huvudscenariot på både ett och två års sikt. UND1X-inflationen bedöms däremot bli ca 0,1 procentenhet lägre på både ett till två års sikt. Att effekterna inte blir större hänger samman med att det tar tid för penningpolitiken att verka och att större delen av den förväntade reporäntehöjningen sker under slutet av prognosperioden.